

11.2.2005

1546/4/03

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Ulla-Maija Lindström

**LIIKUNTAESTEIDEN POISTAMISEKSI TARKOITETULLA
HISSIAVUSTUKSELLA SUORITETUT KORJAUSTOIMENPITEET EIVÄT
SAA HEIKENTÄÄ EIVÄTKÄ VAIKEUTTAA LIIKUNTAESTEISTEN
LIKKUMISTA (seloste)**

Kantelija arvosteli viranomaisten menettelyä valtion avustuksen myöntämisessä asunto-osakeyhtiön hissien peruskorjaukseen. Hissiaavustuksen tarkoituksena oli liikuntaesteitä poistamalla parantaa huonokuntoisten ja vammaisten asuinoloja. Kantelijan asunto-osakeyhtiön hissien peruskorjaus toteutettiin kuitenkin siten, että hissikoko pieneni eikä kantelija mahtunut enää pyörätuolillaan hissiin.

Apulaisoikeusasiamies Jääskeläinen totesi seuraavan.

Vuonna 2002 voimassa olleen asuntojen korjausavustuksista annetun lain mukaan avustusta myöntävän viranomaisen oli tarkistettava, että yleiset avustuksen edellytykset olivat sitä myönnettäessä olemassa. Valtioneuvoston asetuksessa asuntojen korjausavustusten jakoperusteista todettiin, että avustusta voidaan myöntää hissien korjaukseen liikuntaesteiden poistamiseksi ja muuhun korjaustoimenpiteeseen, jolla tehdään mahdolliseksi liikuntaesteisten pääsy asuinrakennukseen, siinä oleviin huoneistoihin ja muihin tiloihin. Saadun selvityksen mukaan asunto-osakeyhtiön korjausavustushakemuksessa esitetyt korjaustyöt ovat olleet asetuksessa mainittuja liikuntaesteiden poistamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä.

Asiassa ei tämän vuoksi ole ilmennyt perusteita epäillä, että Valtion asuntorahasto avustusta myöntäessään oli toiminut lainvastaisesti tai laiminlyönyt sille lain mukaan kuuluvat velvollisuutensa. Kaarinan kaupungin rakennusvalvonnan ilmoituksen mukaan sille ei kuulunut kysymyksessä olleen korjaustyön valvonta.

Apulaisoikeusasiamies piti valitettavana, että liikuntaesteiden korjaamiseksi tarkoitettujen kantelijan asunto-osakeyhtiön hissien korjaustoimenpiteet olivat tosiasiallisesti vaikeuttaneet hänen liikkumistaan. Vuoden 2005 korjausavustuksia varten Valtion asuntorahaston antamissa ohjeissa on kiinnitetty huomiota siihen, että hissien korjausta tehtäessä olisi pyrittävä varmistamaan, ettei korjauksella tarpeettomasti heikennetä olemassa olevaa tilannetta. Ohjeen mukaan näin ollen esimerkiksi automaattiovia asennettaessa on pyrittävä säilyttämään olemassa olevan ovivälikon leveys.

Vaikka voimassa olevissa ohjeissa on kiinnitetty huomiota siihen, että hissien korjaustyöt tulisi suunnitella siten, ettei niillä heikennetä olemassa olevaa tilannetta, Apulaisoikeusasiamies ei pitänyt asiantilaa vielä tyydyttävänä.

Perustuslaissa julkiselle vallalle on asetettu velvoite turvata perusoikeuksien toteutuminen. Tämän nojalla apulaisoikeusasiamies saattoi ympäristöministeriön ja Valtion asuntorahaston harkittavaksi, mihin toimenpiteisiin hissien korjausavustusta koskevassa hakemusmenettelyssä tulisi ryhtyä, jotta myös käytännössä voitaisiin varmistua jo korjaustöiden suunnittelussa ja korjausavustusten myöntämisessä, etteivät toteutettavat toimenpiteet heikennä liikuntaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää hissejä. Tällaisena toimenpiteenä voisi esimerkiksi olla se, että hissien korjausavustusta koskevien hakemusasiakirjojen liitteeksi tulisi oheistaa hissien piirustukset, jotta jo korjauksia suunniteltaessa ja avustusta myönnettäessä voitaisiin havaita suunniteltujen korjaustoimenpiteiden vaikutukset hissien mitoituksiin ja siten varmistua liikuntaesteisten henkilöiden mahdollisuuksista käyttää niitä.

Apulaisoikeusasiamies pyysi ympäristöministeriötä ilmoittamaan 31.12.2005 mennessä, mihin toimenpiteisiin asian johdosta on ryhdytty.